

عنوان مقاله:

تأثیر متقابل موسیقی مذهبی و معماری عصر قاجار در تحول فضا های جمعی نمونه موردی: تکیه دولت تهران

محل انتشار:

اولین کنگره بین المللی افق های جدید در معماری و شهرسازی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

فرزین حق پرست - استادیار دانشگاه هنر اسلامی تبریز

شبیم مظلوم برهان - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه هنر اسلامی تبریز

حمزه پیربابایی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه هنر اسلامی تبریز

خلاصه مقاله:

در دوره قاجار با شروع حکومت ناصرالدین شاه و روابط اقتصادی و فرهنگی ایران با کشور های اروپایی و تحولاتی چون سفر شاهان قاجار به اروپا، اعزام دانشجویان به خارج از کشور و تاسیس دارالفنون، زمینه تاثیرپذیری ایران از فرهنگ غربی فراهم آمد. ناصرالدین شاه که در مسافرتها به اروپا با تأثیرات و سالنهای نمایش آنجا آشنا شده و چنین نمایشهایی مورد پسندش واقع شده بود، دستور به ساخت مکانی داد که نمایش های بزرگ در آن برگزار شود، این مکان بعد ها به تکیه دولت معروف گشت که با شکوه ترین تعزیه ها در آن برگزار می شد. شاهزادگان و بزرگان و اشراف دولت هم به پیروی از شاه، هر یک مجالس تعزیهخوانی بهراه انداختند. رفته رفته در هر محله و گذر بزرگ تهران تکیههایی ساخته شد که مخارج آن را ساکنان هر محل فراهم میکردند. این آغازی بود بر ایجاد بنا هایی برای جا دادن تعداد افراد زیادی که به منظور تماشای تعزیه یا نمایش و اپرا گرد هم جمع می آمدند. چرا که پیش از آن رسم نبود نمایش و موسیقی را برای توده مردم عرضه کنند و موسیقی تنها در مجالس خلوت اهل فن مطرح میشد. معماری ایرانی نیز همچون فرهنگ و سایر هنر ها در این دوره از غرب تأثیر پذیرفت و بخصوص در ساخت بنا هایی چون تکیه ها، تماشخانه های غربی الگو قرار گرفت. در این مقاله با روش توصیفی تاریخی، ابتدا به بررسی موسیقی عصر قاجار و نیازی که در آن دوره برای ایجاد فضا های جمعی پدید آمد پرداخته شده است، سپس پاسخ هایی که معماری آن عصر به این نیاز داد و پیشینه و جایگاه تکیه ها و نمایشخانه های در ایران مورد بررسی قرار گرفته است. بنای تکیه دولت تهران به عنوان نمونه موردی این پژوهش، مورد تحلیل فضایی و کالبدی معماری قرار گرفته است

کلمات کلیدی:

موسیقی مذهبی، معماری قاجاری، فضا های جمعی، تکیه دولت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/380607>

